

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetsége.)
Telefon: 11—55—62.
Postátakarékpenztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 40. szám.

Október hó 3.

A huszár

elment. Hóka paripáján már vágat bizonyára az égi mezők végtelenségén, hogy keresse a nagy magyar lovasokat: Árpádot, Lehel, Szent Lászlót, Nagy Lajost, Mátyást, Rákóczit, Hadikot... Hogy itt vagyok! Közétek tértem én is, mert egy voltam a magyar földdel mindig, a lovam patkószögétől a csákom gombjáig. Nem aludtam meg soha, ha a magyar becstelétről és önézetről volt szó. Sem Limanovánánál, sem a közélet porondján. Huszár maradtam mindig, minden cselekedetemben. Magyar huszár, aki életét bármikor odaadja hazájáért és nemzetéért, de a haza és nemzet boldogságát és becsületét soha senmiért sem... Szomorú és lehangoló időkert éltem, mert hazám és nemzetem rabságát kellett megélnem. De én a hitet hirdetem, a bizalmat sugalltam, az erőt képviseltem, mert azok kellenek. A magyar virtus soha nem lohado lángolásai. S ha lejárt is az időm, ott vannak a fiam, a magyar huszárok, akik berobognak még a magyar boldogulás hímes mezőire...

Az Aradi Tizenhárom,

akiknek borongós, magyar sziveket megremegtető őszi napja közeledik, megrendülten hallgatja a huszárt, aki közéjük érkezett a magyar kálvária szivszaggató utján... Hogy vajjon ez a magyar az-e még, akik ők voltak? Azt az érzést, az a töretlen akaratot, azt a megnemalkuvást olvassák-e le arcáról, amely az övéket dicsőségbe vonta a golyó gyilkos suhanásán s az akasztófa megbecstelenteni akarásán át?... El-e és megdönthetetlen-e az ősi magyar virtus, amely a szenvedésekben, megpróbáltatásokban, — vértanúságokban ezerszeres erőre szökkenik, hogy soha, soha elmulása ne legyen a szabadságát feltő s ősei hagyományait tisztelő magyar fajnak.

Hallgatják és nézik. És látják benne, a szeme villanásában, a hangja erejében, hogy *él magyar és áll Buda még*. Nem nyomhatta el Arad megretenteni akaró szegénye és megaláztatása. Nem törte le a rabbilincs, nem roskasztotta meg a járom. A magyar nem született rabnak, ha ma az is. Kistűt felelte még a szabadság napja, mert csak a zord felhők takarták el, a *lelkekben és és sugárzik az ma is és mindörökkön...*

A belügyminiszter programja: egyszerűbb közigazgatást, fokozott egészségvédelmet a falunak

A Darányi-kormány tudvalevően ismételen tanubizonyoságot tett arról, hogy *intézkedéseivel szociális szempontokat kíván érvényre juttatni és az ország tulnyomóan mezőgazdasági jellegét szem előtt tartva, arra törekszik, hogy a falvak kisembereinek sorsát megjavítsa. Év-tizedek, mondhatnók századok mulasztásait jóváteendő,*

a kormányzat intézkedéseiben fokozottan érvényesül a kor-nak megfelelő szociális szellemmel telített ugynevezett agrárgondolat.

Ennek az országépítő munkának legközelebbi célkitűzéseit ismertette Széll József dr. belügyminiszter szeptember 25-én tett sajtónyilatkozatában, amelynek legfontosabb részét a falvak népe érdekében tenni kívánt intézkedések bejelentése teszi.

A belügyminiszter mindenekelőtt közölte az újságírókkal, hogy egyszerűsíteni akarja a községi ügyintézkést a jegyző tehermentesítése érdekében. Ez lát-szólag nem a falusi népet, hanem a jegyzőt kart érdekli. De csak látszólag, mert valójában igen fontos a gazdára, a kisiparosra és a munkásemberre nézve egyaránt, hogy a jegyzők ne legyenek mindenféle trüszéti munkákkal agyonterhelve, hanem hogy

a mostaninál több idejük maradjon a vezetősükre bízott lakosság ügyes-bajos dolgaiknak elintézésére.

Tehát ne csak aktákat kezeljenek, hanem a nép igazi vezetői, irányítói lehet-senek és minél alaposabban foglalkozhassanak a község fejlesztésére szükséges teendőikkel. Egészen bizonyos, hogy ebből több áldás fakad, mint az aktáknak bármilyzen kitűnő elintézéséből.

A belügyminiszter bejelentette továbbá, hogy amint a külső mezőgazdasági munkák befejeződnek, megindítja a főtan-folyamokat ott, ohonnan azt eddig kérték. A téli és tavaszi hónapok alatt

mintegy 50—60 községben rendeznek ilyen tanfolyamokat.

Ismeretes, hogy

a Faluszövetség már évek óta folytat ilyen irányú tevékenységet s csak örülni lehet, ha ezentúl a belügyminiszterium is belekapcsolódik ebbe a néptáplálkozási szempontból annyira fontos munkába.

A miniszteri bejelentések között talán a legjelentősebb az a terv, amely a falvak orvosi ellátására megjavítására irányul. A tennivaló ezen a téren rengeteg és egyetlen sürgős. A Közegészségügyi Intézet 9 év alatt 25.000 falusi kut vizet vizsgálta meg és megállapította, hogy a falusi kutak 70 százaléka egészségügyi szempontból nem megfelelő vizet szolgáltat.

Az eddigi rendszer, amellyel a községeket jobb ivóvízhez igyekeztek segíteni, nem vált be. Az államszolgálatok sokszor célszerűtlen módon használták fel, sőt egyes esetekben felhasználatlannal hagyták. A jövőben — tekintettel a rossz vízzel rendelkező községek igen nagy számára — felhagynak a költséges kutak építésével és a falusi vízellátást kisebb mélységű aknák vagy furt kutak létesítésével oldják meg. A kutépítési munkálatokat a Közegészségügyi Intézet szakembereinek felügyelete mellett fogják végezni, hogy minden tekintetben megfelelő és egészséges vizet álljon a falvak rendelkezésére. Az erre a célra szolgáló összeget 280.000 pengőről 330.000-re emelték, amelyből

évente 220 új kutat lehet létesíteni, ugy, hogy tisztán csak az állami költségvetésből mintegy 10 év alatt az ország minden községének lesz már jó vizet szolgáltatató lútja.

Ezeket kivül az egészségügyet előmozdító intézkedések egész sora következik. Megszervezik a malária elleni védelem, amelyre azért van szükség, mert az ország egyes vidékein, különösen Somogy, Zala, Baranya, Szatmár, Szabolcs- és

Zemplénnemegyében nagyon felszaporodott a maláriás megbetegedések száma. A védekezés maláriarizsgáló állomás létesítésével, mocsarak, belvizek levezetésével (egyes helyeken ebbe kapcsolják be az inségnyelket is), továbbá szunyogóv halak meghonosításával történik. Bevezetik a *diftériát megelőző védőoltásokat, amelynyben*

1938 január 1-től kezdődően kötelező lesz a 2 éves gyermekek védőoltása és az első elembe beiratkozott 6 éves gyermekek újraoltása.

Az eltöányagot az orvosok díjmentesen kapják, az eseteknél 10 filléres oltási díjat is a helygüi tárca viseli. A jövőben fokozott gondot fordítanak arra, hogy a tudófbán szenvedő súlyos betegék kórházi ápolásban részesülhessenek. Az állami gyermekvédelem további kiéltése érdekében is lépések történnek és szó van arról, hogy ha kellő fedezet rendelkezésre áll, az óvodákat napközi otthonokká alakítják át.

A miniszter meleg népszerűetről és szociális érzésről tanúságot tevő nyilatkozata az érdekeit népréteg körében bizonyára nagy megnyugvást és bensőséges hálát kelt.

A szőlősgazdák évi adója 40 millió pengő

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete, a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület meghívására országos szőlő- és borközségi naggyűlést tartott Waldbott Kelemen báró elnök-lésével.

Borhy György felsőházi tag szavai után Waldbott Kelemen báró elnök mondott megnyitói beszédét. A szőlő- és borközségi állandó jellegű válsággal küzd és különösen a borérték-sítés szinte leküzdhetetlen nehézségekkel jár. Csak sürgős, megszervezett intézkedésekkel lehet megtalálni a válságból kivezető utat. Rámutatott az elnök arra, hogy

a magyar szőlősgazdálkodás egy-milliárd pengős tökélet jelent s ez a tőke évenként 40 millió pengő adót fizet.

Ebből az összegből visszatérítést kérnek a szőlősgazdák. A bor értékesítése még mindig a legnagyobb nehézségekkel jár, bár még nem volt kormány Magyarországon, amely olyan messzemenő jóindulattal és áldozatkészséggel karolta volna fel a szőlősgazdák érdekeit, mint a jelenlegi Darányi-kormány.

Ezért a naggyűlés köszönetet fejezte ki a miniszterelnöknek és a kormányoknak.

Méltatta ezután a kormány eddigi intézkedéseit és kifejtette, hogy a szőlősgazdálkodás fellendítése érdekében

fokozni kell a belső borfogyasztást és propagandát kell indítani a szőlőfogyasztás fejlesztése érdekében is.

Az elnöki megnyitói után Baross Endre országgyűlési képviselő a borértékcsítés fejlődését ismertette. Polgár Lajos részletesen vizsgálta a borpincék működését. Homola István (Jánoshalma) panaszolta, hogy a fűtőhókok vidékein a gazdák óriási erőfeszítésekkel küzdenek.

Reizmann Zoltán igazgató sürgette a termelői italmérés korlátozásának megszüntetését.

Petró Kálmán országgyűlési képviselő szerint

legfontosabb intézkedés volna a borfogyasztási adó teljes eltörlése.

Temesváry Imre, Gyöngyös országgyűlési képviselője ugyancsak ebben az értelemben szólalt fel.

Waldbott Kelemen báró felszólalása után a miniszteriumok kiküldöttéi üdvözölték a naggyűlést, amelyet kétszázterítékes közöbed követett.

A magyar élet hármas pillére: a keresztény-, nemzeti- és agrárgondolat

Vasárnap, szeptember 26-án megindult az országban a politikai élet. A megtartott képviselői beszámoló sorából kiemelkednek azok, amelyekben **Marschall Ferenc** földmívelésügyi és **Mikecz Odón** igazságügyi államtitkárok és **Antal István** dr. volt államtitkár is részt vettek.

Marschall Ferenc dr. államtitkár **Csikvándy Ernő** beszámolóján jelent meg Gyömörén. A képviselő beszámolója után **Marschall Ferenc** dr. mondott nagyhatalú beszédet, amelyben kifejtette, hogy a magyar közélet homlokterében ma *közjogi és alkotmányjogi kérdések állnak*, amelyeket nem pártsemleges, hanem csakis a haza és a nemzet érdekei szerint kell megoldani. Még kell teremteni az ehhez szükséges világnézeti egységet és a reformokat három pilléren építhetjük ki:

a keresztény gondolat, a magyar gondolat és az agrárgondolat hármas pillérén.

Gyakorlati kérdésekkel foglalkozott ezután a földmívelésügyi államtitkár.

A magyar jövőt a 3300 magyar falura kell építeni,

— mondta — emelni törekszik éppen ezért a kormány a falusi nép foglalkoztatását, sorsának javítását. Ezért kell beleavatkozni például az árkerésbe, hogy a spekuláció moshága el ne harapózzék.

Mikecz Odón államtitkár a Nemzeti Egység Pártjának nagykatái ünnepségén szólt fel. Hangsúlyozta,

hogy a **Nemzeti Egység** gondolata összefogó és pártjának tagjai az összefogást hirdetik. Hivatkozott arra, hogy **Olaszország**, **Németország** összetartás nélkül sohasem érték volna el mai erőteljes helyzetüket.

A kilencmillió magyarnak is egybe kell fornia és ezt a célt szolgálja a **Nemzeti Egység** mozgalma.

Antal István dr. v. államtitkár a jászberényi Nemzeti Egység Pártja nagyválasztmányi ülésén vett részt. Kifejtette, hogy a közeljövőben meginduló politikai élet a nemzetközi politikának mozgalmas és változatos időszakában veszi kezdetét és éppen ezért

fokozottan szükség van arra, hogy a magyar politika egységet, nyugalmat, békét és összefogást mutasson.

— Ennek a kívánatos politikai és társadalmi konszolidációnak a legelője **Darányi Kálmán** miniszterelnök nagy politikai bölcsességgel teremtetten meg. Az ország két nagyjelentőségű reform megvalósítása előtt áll: a választójogi reform és azok előtt a

szociálpolitikai reformok előtt, amelyek a dolgozó, különösen a földmives nép helyzetén hivatottak könnyíteni.

Beszéde végén **Antal István** kegyelmes szavakkal emlékezett meg az elhunyt **Gömbös Gyuláról**.

Vitéz Horthy István lovassági tábornok temetése

Szeptember 25-én országos részvét mellett, fényes gyászompával kísérték utolsó útjára vitéz nagybányai **Horthy István** nyugalmazott lovassági tábornokot, Magyarország kormányzójának testvérbátyját.

A ravatalt az ország egyházi, világi és katonai előkelőségei vették körül, a honvédség összes fegyvernemeinek csapatai felvonultak, az utca két oldalán pedig sok ezerfőnyi közönség vett búcsút a közbensülében álló közéleti férfiutól.

A temetési szertartást, amelyen a kormányzó párt, **Serédi Jusztinián** bíboros hercegprímás, **József királyi** herceg, a miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai teljes számban, valamint a diplomáciai kar tagjai és a külföldi katonai attasék is résztvettek, **Ravasz László** püspök vezette.

Az igazság, a szeretet emberének jellemezte a kiváló halottat, aki tal-

pig férfi volt és férfi a talpán. Egész ember, egész férfi az élet és halál kockázatában.

A szertartás után gyászinduló hangjai közben kísérték a halottat a Nyugati pályaudvarra. Az ágytálcra helyezett koporsó után páncoles lovas haladt, utána a kormányzó párt, mögöttük a gyászoló család, az előkelőségek. Előttük, utánuk a fegyvernemek díszcsapatai, végül gyásztakaróval borítva az elhunyt tábornok kedvenc paripája.

Vitéz nagybányai **Horthy István** lovassági tábornok holttestét Kenderesre szállították, s ott még aznap délután elhelyezték a családi sírboltban. Koporsóját felesége és szülei koporsói közé helyezték el.

A **Horthy**-kripta gazdagabb egy halottal, a nemzet szegényebb egy nagy emberével...

A Hitler-Mussolini találkozó béketüntetés volt

Szeptember 25-től 29-ig olyan világtörténelmi események játszódtak le Németországban, amelyeknek jelentősége a nemzetközi politika és diplomácia minden más ténykedését háttérbe szorította. E napok keretében látogatta meg **Mussolini** Hitlert, s a látogatás olyan fényes külsőségek és nagyszabású ünnepségek között folyt le, amint a német nemzet a császári korszakban sem rendezett. Olyan milliós tömeget, mint amely **Mussolini** és **Hitlert** éjelenzte berlini diadalutjukon, a világsajtó megállapítása szerint, csak a londoni királykoronázáson lehetett látni.

Mussolini szeptember 24-én indult el Rómából, s már akkor hangsúlyozta, hogy **Németország** látogatásának első és legfontosabb célja:

hangsúlyozott tüntetés az erős béke közös politikája mellett.

A látogatás nyilvánosságra jutott részletei valóban ezt a törekvést árulják el. **Hitler** „Harmadik Birodalma” s **Mussolini** faszta **Olaszország** minden kétségét kizáróan erre törek-szenek. A két pohárköszöntő, amelyet a vezérek mondtak, erősen kihangsúlyozta ennek fontosságát. **Hitler** megállapította, hogy „**Olaszország** és **Németország** egymásra talált”. **Mussolini** pedig önérzetesen dörögte a világ felé: „*Ne próbáljanak hozzányulni dicső európai kultúránk alapjaihoz!*”

A találkozó Európa új békelehetőségeit alapozza meg a nemzetek kölcsönös megbecsülésének jegyében, de ennek egy ára van,

a kulturát és hitet lerombolni törekvő nemzetközi maszlagnak kikapcsolása a népek sorsának intézéséből.

Mussolini először Münchenben fogadta **Hitler**. A hatalmas program során meglátogatták az eszeni **Krupp-célgépjárat**, résztvettek a német hadsereg öszi gyakorlatán. Berlinbe 27-én érkezett a **Duce**, ahol milliós tömegek várták és ünnepele-tek. Este volt a kancellári palotában a nagy fogadás, utána pedig a lakoma, amelyen a felköszöntők elhangzóztak.

Kedden az olasz fasció székházát látogatta meg a **Duce**. Este óriási népgyűlés volt az olimpiai stadionban, amelyen a két vezér békeszózatot mondott. A májusmezőn milliós jelenlétben és tomboló helyeslés mellett elhangzott két vezéri beszéd erősen támasztotta alá, hogy **Németország** és **Olaszország** egyetlen közös ellensége a bolsevizmus és hogy a **Berlin-Róma** tengely nem irányul más nemzet ellen.

Mussolini olasz miniszterelnök németországi tartózkodásának utolsó napján, szeptember hó 29-én, délelőtt megkoszorúta a világháború hősi halottainak emlékművét, majd **Hitler** kancellárral együtt megtekintette a tiszteletre rendezett hatalmas katonai parádét.

A **Duce** délelőtt háromnegyed 4 órakor hagyta el a különvonattal a német fővárost, amelynek lakossága most is éppen olyan lelkesen tüntetett az olasz vendégek mellett, mint a megérkezés alkalmával.

A két államférfi találkozásáról nem adtak ki hivatalos jelentést.

BELPOLITIKA

Kánya Kálmán genfi tanácskozásai

Kánya Kálmán külügyminiszter szeptember 25-én hazaérkezett Genf-ből, ahol ismétetlen tanácskozott a kisanant vezető politikusaival is, folytatva a Sinajában megkezdett megbeszéléseket.

A kisanant állandó tanácsa szeptember 27-én Genfben tartott ülésén megállapította, hogy a megkezdett tárgyalásokat kedvező szellemben folytatják.

A Nemzeti Egység Pártja kirándulása

A **Nemzeti Egység Pártja** szeptember hó 29-én kirándulást rendezett **Bükkszékre** és **Parádra**. **Bükkszéken** az olajfúrásokat, **Recsten** az ércbányát, **Parádon** pedig a fürdőtelepet tekintették meg a vendégek. A kiránduláson **Darányi Kálmán** miniszterelnök, a kormány tagjai, számos főispán, valamint a felsőház és képviselőház tagjai, mintegy százhuszonötven vettek részt. A kiránduló a délutáni folyamán tértek vissza a felújításba.

Schandl Károly beszámolója

Schandl Károly dr., a deveseri kerületi képviselője, legutóbb több községben beszámolót tartott. **Schandl Károly** dr. a gazdasági helyzet új irányzatával kapcsolatban a földmives népi anyagi és kulturális színvonalának megalapozásáról beszélt és örömmel üdvözölte a miniszterelnök tervét, hogy a földmives munkások öregségiükre nyugdíjbiztosításban részesüljenek. A falusi életet — mondotta — jobbá és szebbé kell tenni, hogy a falun mindenki megtalálja kenyereit és kulturáját s a fiatalság ne kívánczozzék a nagyvárosba.

A rendőrség új vezetői

A kormányzó **Éliásy Sándor** dr.-t, a m. kir. rendőrség vidéki főkapitányát attól az állásától felmentette és budapesti főkapitánnyá kinevezte. A belügyminiszter a vidéki főkapitány-ság vezetésével **Folyovich József** miniszteri tanácsost bízta meg.

Szomorú évforduló

Szerdán, október 6-án lesz első évfordulója annak, hogy vitéz ják-fai **Gömbös Gyula** volt miniszterelnök Münchenben meghalt. Sorsa tragikus magyar sors volt: látta a magyarság jobb jövője felé vívó utat, a magyarok Istene megáldotta őt kivételes képességekkel, tetterővel, elhivatottsággal, de — s ez a magyar sors! — éppen csak megmutathatta nemzetének, hogyan érhet el a célhoz: a szociális berendezésekkel megerősített, nemzeti érzéstől áthatott, nagy, a szót teljes értelmében vett szentistváni Magyarország felépítéséhez.

A sirnál, amelyen még csak egy nyáron át viríthattak a magyar virágok, kegyelettel áldoz emlékének a magyar közélet, de láthatatlanul ott állanak a könnyezve gyászoló soraiban a lélekben, rá emlékezéssel odazarándokló milliós falusi tömegek is, amelyekért a nagy halott egészségét és életét áldozta...

VILÁGKRÓNKA

A Népszövetség szeptember 28-iki ülésén egyhangulag kimondotta, hogy „eliteli” a kínai nyit városok bombázását.

Japán-Kína között — persze az eliteli határozat ellenére is — változatlan heveséggel tombol a harc. A kínaiak dum-dum-golyókat használnak, a japán repülők pedig ismétetlen bombázták Nankingot, Kantont és más kínai városokat.

A **Szovjet** is lankadatlan erővel folytatja aknamunkáját. Amellett, hogy Kínának hadiszereket szállít, az Európában előforduló különféle merényletek is a Szovjet kezemenekéje. Így például szeptember 22-én Párisban két emigráns orosz tábornokot „tüntettek el”, azonkívül Párisban újból bombák robbantak fel.

Spanyolországban kissé elcsendesedett a frontokon a harci tevékenység. Nagy kavargóást okozott az, hogy leleplezték egy összeesküvést, amely állítólag arra irányult, hogy a vörösöknek egy tengeraltjáróját „megszoktassák”. Az ügyben számos letartóztatás történt.

Szülőoltványok

és szülőfesszük legelősebb beszerzési forrása oltványtelepen. A szülő és pontos kiszolgálást, valamint az oltványok 100%-ban eredő képességét mindenkinél garantálom. Új, nagy, képes árjegyzéket díjtalanul küldök: **Tóth János** szülő- és szülőoltvány-termelő gazdaság, **Gyöngyös**, postafiók 82. Szülőtelep és központi iroda: **Visontal szülőhegy**.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULICZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-uca 34, II. sz. 2. Árak: Demjánház és Budapest 3 4 6 8 10 15 20 370 480 710 910 1080 16- 2120 Tanulmányok prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Elismeréssel

emlékezünk meg arról, hogy Eckhardt Tibor az elmúlt napokban, az egyik fővárosi napilap hasábján, megrázó színekkel esettelle az alföldi D évávan a község tizenházezer főnyi lakosságának sorsos helyzetét, elmondva, hogy ezeknek a szerencsétlen családoknak évről-évre elpusztítja, elsoványítja minden reményességét a koporsóit, vad szik. A cikk nyomán egy ismeretlen adakozó ezer pengőt, Eckhardt Tibor pedig háromezradszáz forintot fel arra, hogy ezen a pénzen a legjobban rászoruló földjét megjavítsák. Ismétléjük, elismerésünk adománk a illusztris elköltőnek, akinek kezdeményezése folytán napok alatt több, mint 20.000 pengő gyűlt össze, de nem hallgathajuk el azt a tényt sem, hogy hasonló keservekkel küzd a megcsönkített ország számos kisgazdája. Pedig a földet megjavítása, — amellét, hogy munkaadalmakat jelentene, — nagyobb kenyérhez juttatná a sovány föld szerencsétlen tulajdonosait. S éppen ennek a tudatában le kell szegnedünk azt is, hogy a szép elgondolása kezdeményezés ugyszólván csak egy cseppet fog lecsapolni az Alföldet elborító szikterengerből, amelynek eltüntetése nem lehet társadalmi feladat, s mint ilyen komoly eredményre nem is vezethet. A talajjavítás állami feladat lehetne, a földművelési kormány irányítása és anyagi eszközei kellene ahhoz, hogy hosszú, céltudatos munkával fokozatosan visszahódítsuk az Alföldet a sziktól...

Rádió közlik szombatonként a fengeri árat

Megírta a Vasárnap, hogy a kormány elejét akarja venni annak, hogy a csöves-tengeri ártékelés során a termelőket kihasználják. Különös gondot kíván fordítani a kormány arra, hogy főleg a kis-termelők és a mezőgazdasági munkások, illetve gazdasági családok, stb. részéről eladásra kerülő csövestengerik olyan áron kerüljenek felvásárlásra, amelyek megfeleljenek a bel- és külföldi piac mindenkori ártényezőinek és biztosítani kívánja azt, hogy ezen népréteg megfelelő védelmet nyerjen az esetleges áruzsora ellen.

Enek a cikknek előírása érdekében a

M. Kir. Földművelésügyi Miniszter a M. Kir. Pénzügyminiszterrel egyetértőleg felhatalmazta a Futura Rt.-ot, hogy a részére felkínált csövestengeri-tételeket az e előbbi alakított bizottság által létrehozott (szükség szerint esetleg rövidebb időközönként) megállapítandó ártábláson vidéki bevásárló hálózatának bekapcsolásával vásárolja fel.

Az említett bizottság által megállapított heti árat — amely rendszerint szombatonként szombatonként terjed — rádió útján a terménypiaci hírek közlésével kapcsolatban minden hét szombatián teszik közzé.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Mit kell tudni minden gazdának az új gazdarendeletről

Megírta a VASÁRNAP, hogy a Magyar Pénzügyi Szindikátus a fenti címen kiadta a gazdavédelmi rendelet népszerű ismertetését. A m. kir. pénzügyminisztérium a rendeletben érintett kisgazdatszadalmi érdekképviseleti szervet, a Falu-Gazdászövetséget is felkérte arra, hogy a füzetet tagjai sorában elterjessze. A Falu-Gazdászövetség a nagyfontosságú füzetnek az érdekeltekhez való eljuttatására azt a legkézenfekvőbb módot választotta, hogy a szinte nélkülözhetetlen tudni-

valókat tartalmazó, műszaki okokból külön előállított füzetet hivatalos lapja, a VASÁRNAP, mai számához csatolta.

Felhívjuk előfizetőink figyelmét arra, hogy a füzetet őrizték meg, mert annak utmulatásaira léptenyomon szükségük lehet. Különösen helyezzenek sulyt a füzetnek azokra a részeire, amelyek a gazdavédelmi rendelettel kapcsolatos bejelentési határidőkre vonatkoznak, hogy elkerüljék a határidő elmulasztásából eredő károkat.

Falu-Gazdászövetség közleményei

Rajka községben szeptember 26-án, vasárnap, zajlott le a község hálaadó ünnepe és falunapja. A Falu-Gazdászövetség központját Ágoston Béla dr. titkár képviselte, aki egyben a bírálóbizottság munkáját irányította. Több mint harminc feldíszített kocsit mutatta be a környék gazdaközönsége terményeinek legjavát.

A Falu-Gazdászövetség aranyérmét a máriakálnoki gazdák kocsija, az ezüstérmét Hegyeshalom község gazdái nyerték, míg bronzérmeket érdemeltek ki Orosvár és Mosonszolnok község szorgalmas gazdái. A kitüntetések az érdekeltektől gazdáknak Ágoston Béla dr. osztotta ki beszéd kíséretében.

Furcsa szabadságot

követelnek újabb, egyre hangosabban a különféle kereskedelmi érdekképviseletek. Vasárnap, szeptember 26-án a Füzserkereskedők Országos Egyesülete tartotta országos vándorgyűlését Szombathelyen, a fennállása 50. évfordulóját ünneplő Kereskedelmi Kör ünnepségi keretében. Ezen a kongresszuson résztvett a kereskedelmi kormány képviselőiben Halla Aurél államtitkár, aki nagy csodálkozással hallgatta a kongresszusi szónokokat, akik az érdekeltség több, valóban komoly figyelmet érdemlő követelése mellett ezáltal sem mulasztottak el néhány „jó szó” szólni a — szövetkezetekről, amelyek „megrendszabályozását” követelték. Halla államtitkár reflektált a felszólalásokra és rámutatott arra, hogy a kormány nehéz helyzetben van, nem tudja mit csinálni, mert amikor a kereskedelem teljes szabadságot követel, egyúttal korlátozásokat kíván életbe léptetni. Az államtitkár megismételte Bornemisza miniszternek szolnoki szavait, hangsúlyozva, hogy a kereskedelmi érdekképviseleti vezetők össze kell ülnöki a szövetkezetek vezetőikkel és közösen meg kell tárgyalni a surlódások kiküszöbölésének módját. A kormány mindenestre arra törekszik, hogy az érdekeket összhangba hozza és a kis-éxzistenciákat megvédi.

Fontos agrárkérdések

a Mezőgazdasági Kamara választmánya előtt

Az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmánya szeptember 26-án ülést tartott, amelyen nagy számmal jelenek meg a gazdatszadalmi képviselői. Az elnöki megnyitó kegyelettel emlékezett meg nagybányai vitéz Horthy István lovassági tábornok és gr. Ródy Gedeon volt belügyminiszter elhunytáról. Utána dr. Máté Imre változó érdekes beszámolóban a magyar mezőgazdaság mai helyzetét és időszerű kérdéseit.

Rámutatott arra, hogy a magyar mezőgazdaság küzdelmes idöket él ma, azonban halásan

éri a földművelésügyi miniszter meggyőződéses támogatását, aki a kormányelnöki székbe is márával vitte az agrárlélek fenkölt szellemét.

Ugyancsak meleg szavakkal emlékezett meg a Magyar Nemzeti Bank vezetői, valamint a Külkereskedelmi Hivatal részéről tapasztalt támogatósról.

A jelentés ezután részletesen foglalkozott az idej termésértékesítés kérdésével, azt a következtetést vonva le, hogy

A 39. Magy. Kir. Osztálysorsjáték

játékterve ismét páratlan nyerési esélyeket nyújt.

80.000 sorsjegy — 43.000 nyeremény és 1 jutalom

Jutalom és főnyeremények középszámban:

400.000 pengő, 300.000 pengő, 100.000 pengő stb.

Tekintettel az ársi keresletre, nagyon ajánlott, hogy az eddigi résztvevők sorsjegyszámukat továbbra is megtartsák, új vevők pedig minél előbb rendelkezjenek és biztosítsanak maguknak sorsjegyet.

fizetni van idő, legkésőbb az október 16-iki húzás előtt

FONTOS KÉRELEM! Aki a kapott sorsjegyeket — bármily oknál fogva — nem akarja megtartani, szíveskedjék azonnal visszaküldeni, mert a főúrustólknak kárt és kellemetlenséget okoznak, ha azokat nem kapják vissza.

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	égsz
3 1/2 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

A sorsjegymegrendeléseket (akár személyesen, telefonon vagy levélben) a hivatalos főúrustólknál szondosan és díszkéretnézik el.

a mezőgazdaság jövedelmezőségének alakulása az idén a rendesnél is nagyobb mértékben az állattartás jövedelmezőségétől függ.

Hangsúlyozta, hogy ügyelni kell arra, hogy a valutatermelés szempontjai ne gyakoroljanak olyan befolyást a kereskedelempolitikára, amely akár a mezőgazdasági termékek eladható mennyiségét, akár pedig az árat a gazdák felé hátrányosan befolyásolhatja. Ezzel kapcsolatban érdeke a mezőgazdaságnak, hogy eddig élvezett exportátmozgásait továbbra is megmaradjanak.

Ezután az Alföld nehéz helyzetéről és az államfő által megindított öntözési akció jelentőségéről emlékezett meg dr. Máté Imre igazgató, majd megállapította, hogy

szociális téren is az állam irányított tényezői részéről a megértés szellemével találkozunk.

Végül rámutatott az előkészítés alatt álló öregségi biztosítás jelentőségére és

a mezőgazdaság köszönetét fejezte ki a pénzügyminiszternek a gazdaadósságok méltányos és nagy áldozattal járó rendezésért.

A nagy tetszéssel fogadott igazgatói beszámoló után a hozzászólások során gróf Hübner Antal köszönetet mondott a kormányzatnak a gazdaadósságok rendezésével kapcsolatos újabb intézkedéseiről; Szentjóbý-Staub Elemér az öntözés fontosságát hangsúlyozta, majd a terményértékesítés megszervezését sürgette; Mohácsy Lajos hasonlóképpen az értékesítés megszervezése mellett foglalt állást; Rósonyi Papp Gedeon megfelelő áratok követel a gazdák részére a Németországba kiszállított sertések után; Hollócher Károly agráriusnak mondotta a tejrésztesítés helyzetét; gróf Kluen-Hedervary Károly köszönetet adott a kormányának a csöves tengeri árbitrosztásáért; Koder Frigyes fenntartandóknak mondotta a termelői burgonyán minimálisanak rendszerét. Hasonló értelemben szólt fel sokoropátka Szabó István, S. Bálm György és Medveözy Károly is.

Az igazgatóválasztmány a szekérfuvarozás szabályozásáról szóló rendelet tervezetét is tárgyalta és többek hozzászólása után

a tervezet ellen foglalt állást azaz, hogy a Kamara álláspontját személyesen hozza a kereskedelmi miniszter tudomására.

Az igazgatóválasztmány ezután elfogadta a borértékesítés előmozdítására, a gyümölcsfavédelem kötelezővételére, továbbá a munkabérek szabályozására és az öregségi biztosítás mielőbbi törvényes rendezésére irányuló szakosztályi javaslatokat. Végül az igazgatóválasztmány sokoropátka Szabó István javaslatára állást foglalt a különböző részvénytársaságok, más jogi személyek, valamint idegen állampolgárok földbirtokszerezési törekvéseivel szemben.

Októberi buzakamatules

A Pénzületi Központ az 1928. évi XLII. t.c. alapján közhírré tette, hogy a buza-zálogleveleiben folyósított és buza-értékre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek és a buza-záloglevelek kamatszélvényeinek beváltásánál folyó év október havára átszámított kulcs gyantán egy mértékűsául 20.39 aranypengővel kell értékelni

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

Közzöljük tagjainkkaik, hogy szeptember 28-án kiküldtük a szeptemberi gyapjuszállítmányokért esedékes utolsó összegeket is postautalványon, annak szelvényén számlóva el a küldeményért járó összeget. Ezidőszent tehát már minden gyapjuszállítmányi elszámoltatott és kifizettünk összesen több, mint tizenegyezer pengőt. Szövetségünk tehát mindezekig el látta és megoldotta tagjai számára a gyapjuértékesítés problémáját is és a jövőben is mindent el fog követni, hogy a gyapjuértékesítés ügyét a lehetőségekhez és körülményekhez képest tagjai számára a legelőnyösebben megszerveze. Természetes, hogy ez nem a legegyszerű-

Angoratenyészállatok és 2-3 hónapos emsék és bakok eladó k.

Zemann Ede

Remetekertváros, Vörösmarthy-u. 22.

rűb dolog, miután Magyarországon ennek a nyersanyagnak megfelelő komoly feldolgozást kell bevezetni, másrészt az esetleges exportnál összhangba kell hoznunk az értékesítési különbség hivatalos gazdasági korlátozásokkal és irányításokkal. Sokszor hallhatunk különböző fantasztikus lehetőségekről, figyelmeltetniünk kell azonban mindenkit, hogy korántsem oly egyszerű és színtarjan minden, amit hallunk vagy olvassunk; előzőleg minden gondos ellenőrzés alá vevendő, nehogy súlyos csalások érhessek a tenyésztőket. Mint minden új dolognak, úgy az angoratenyésztesnek és az angoragyapju termelésnek is akadnak alkalmi csodavetői, anélkül, hogy a valóság egyéni érdekeinek tulmenőleg a köz érdekében is igazolná őket. Ismételtük tehát, hogy minden tenyésztő a legoldosabb elővigyázatossággal járjon el, úgy a tenyésztési, mint értékesítési ügyekben, nehogy kellemetlen és súlyos csalások érhessek őket.

Felhívás a ciroktermelőkhoz

A Tiszántúli Ciroktermelők Egyesülete (Mezőkövesdváza) felhívja a ciroktermelő gazdákat, akár tagjai az egyesületnek, akár nem, hogy amennyiben részt kívánnak venni az egyesület által a ciroktermelőkkel kötött idelel cirok-szakai értékesítési akcióban, ezt a szándékukat közöljék a Tiszántúli Ciroktermelők Egyesületével, ahol az értékesítési vonatkozón részletes felvilágosítást nyerhetnek.

A vagyonválságföldekkel kapcsolatos szénjogok

A 126.200. sz. szeptember hó 19-én kiadott pénzügyminiszeri rendelet kimondja, hogy az állam tulajdonába jutott vagyonválságföldekkel kapcsolatos szénjogok, ugymlint kuttatási, bányanyitási és szénkiválasztási jogok — bármennyiben ezek a korábbi földtulajdonosok megillettek — akkor is fenntarthatóak az állam javára, ha ezeket a vagyonválságföldeket a földbirtokrendezés során jutattas utján más szerezte, vagy szerzi meg. A szénjogok tekintetében e rendelet kihirdetése előtt szeptember hó 18-ig beazólag esetleg már szerzett jogokat ez a fenntartás nem érinti.

A hagyma termelői ára

A hagymakivétel ellenőrzésére alakult bizottság szeptember hó 28-án Budapesten ülést tartott, melyen a bizottság azon tagjai is résztvettek már, akikkel mint termelői érdekcsoportok képviselőivel, a földmivelségi minisztérium — a termelői kívánságának megfelelően — a bizottságok képzésére. A bizottság egyhangú határozata alapján szeptember 29-től kezdődően a hagyma termelői ára kétféle minimumára 3.60 pengőben nyert megállapítást. A hagymakivétel lebonyolításával megbízott szerv védelmét zavartalanul folytatja.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tyukok

minősége nyáron nem fontos, mert hiszen a faágakon is meghál a tyuk, de télen annál fontosabb.

A tyukok csak akkor mondható kifogástalannak, ha kellő tágasságu, megfelelő hőmérsékletű, friss és száraz a levegője és alaposan tisztogatott.

Tíz tyukra számítunk 1 négyzetméter alapterületet. Hőmérséklete télen se süllyedjen 5-6 C fok alá, mert hidegebb öblben lefagy a taraj és a tyukok nem tojnak. De azért kár a tyukokat az istálló egyik sarkába beépíteni, mert akkor a tyuk-félék az istálló nedves, páratelt, buzó levegőjében sokat szenvednek. Inkább építsük az ölat vastag falakkal, hőszigetelő tetővel és gondoskodjunk arról, hogy az ajtó jól zárjon, így sarkain ne fújjon be a hideg szél. Ha az így megepített és 1.5-2 méternél nem magasabb ölnak 1 négyzetméter alapterületére 10 tyukot bethúszunk akkor ezek testik kisugárzott melegével az ö levegőjét a kívánatos hőfokra (6-10° C) fogják tartani. Az olyan kisebb ö, mely csak 6-10 tyuk befogadására készült, ne legyen 1 méternél magasabb.

A tyukok homlokzata dél vagy délkelet felé irányuljon. Erre az oldalra helyezendők az ablakok is, hogy a téli napokon lehetőleg hosszú ideig behatolhasson az éltető napugár.

A földbe süllyesztett tyukok télen melegebb ugyan, de levegője állan-

dóan nyirkos és tisztogatásáról, fertőtlenítéséről szó se lehet.

Az öl oldalfalainak még a legkisebb repedését is tömjük be vakolattal, mert e repedések buvóhelyei a vérszívó élősködőknek (óvantsag).

A mennyeztető jó hőszigetelő anyagból (deszka fölé agyagréteg és erre nád vagy szalmatető) készítsük, mert különben ellillan a meleg, másrészt a mennyeztető lecsapeg a vízbe sűrűsödött pára. A cseréptető csak akkor megfelelő, ha az öl padlások; egyébként hideg és a cserépek közötti résekben befújja a havat a szél.

Ha hól fedi az udvart, vagy esik az eső, fúj a szél, akkor a tyukfélék baromfi nagyon halás lesz némi száraz, védett helyért. Ezért készítsünk számukra az ö közvetlen közelében egy felszert, hól keveset mozoghatnak is. Ez csak dél felé legyen nyitott, más oldalról zárt.

Az ölnak és a kaparószinben célszerű porfűrődöt is elhelyezni. Deszka keretbe ömlesztett 20-30 cm vastag homok ad legjobb porfűrődöt, ha beléje némi fahamut, faszénport, mészpórt és kénvirágot is keverünk.

Angolkór

néve alatt szokás emlegetni azt a beteges állapotot, mely akkor lép fel az emberi és állati szervezetekben, mikor ez táplálékában bizonyos tápsókat és vitaminokat nélkülöz.

Nem is nagyon régen, még az hittük, hogy állataink táplálkozásánál minden

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Legértékesebb tápszereink

Étrendünket úgy kell összeállítani, hogy abban a tápláló és könnyen emészthető ételek mellett vitamin-tartalomban gazdagok is megfelelő mértékben szerepeljenek. A kevés ételfélt ismerő falusi ember legtöbbször azt érti jó táplálkozás alatt, ha sok húst és nehéz, zsíros, hamar jollakott ételeket eszik, holott az orvostudomány megállapítása szerint a husban, tojásban és tejtermékekben található tápanyagokon kívül szervezetünknek egyéb anyagokra is szüksége van, hogy egészséges és működéses maradjon. Ez a kiegészítő tápanyag az úgynevezett vitamin, amelynek hiánya súlyos megbetegedéseket, sőt halált is idézhet elő.

Vitaminban leggazdagabbak a gyümölcs- és zöldségfélék s azért különösen fejlődésben levő gyermekek-nél rendkívül fontos, hogy ezekből megfelelő mennyiséget fogyasszanak. Sok vitamin van a répafélékben (a frissen kihuzott nyers sárgarépában), a parajban, poréghagymában, salátafélékben, nyers fehér- vagy vöröskáposztában, kalarárában, kelkáposztában, kelvirágban, kelbimbóban, azokivül a zöldborsó, zöldborsó és tormában. Amit lehet, nyersen fogyasszunk belőlük, elkészítéskor pedig ne főzzük, vagy forrázzuk, hanem csak pároljuk a zöldségféléket és semmiesetre se öntsük le a folyadékot róluk, vagy ha igen, használjuk fel leves, mártás készítéséhez, mert az ásványi sók és a vitaminok abban oldódnak fel.

Többféle vitamin van a burgonyában is, amelyekből általában kevés vész el a burgonya szokásos elkészítésénél, különben akkor, ha a bur-

gonyát héjastól főzzük meg. Minél frissebb a burgonya, annál nagyobb a vitamintartalma. Az elraktározott burgonya és gyökérfélék vitamintartalma a tél folyamán egyre csökken és tavasz felé már igen csekély. A fagyott burgonyából szintén hiányzik a vitamin. A gombák közül különösen a csiperkefélékben és kucsma-gombákban van sok vitamin.

A dobozos zöldségkonzervek a forrázás, gőzölés következtében nem sokat őriznek meg vitamintartalmukból s hosszabb ideig tartó raktározás alatt rendszeren az is elpusztul; a savanyított, vagy ecetben ellett zöldségféléknél valamivel jobb a helyzet, mert ezeket gőzölni, forrázni nem szokták, az ecetsav pedig nem árt a vitaminoknak.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Kenyérléves. Egy darab jó házikenyéret vékony szeletekre vágunk és apróra vágott vöröshagymával, kevés zsirban megpirítunk; huslevet öntünk rá, teszünk bele borsot, karikára vágott kolbászt és tálláskor tojást — minden két személyre egy tojást számítva — üssünk belé.

Burgonyalekeres. Tíz megfőtt burgonyát megreszelünk, adunk hozzá egy evőkanál friss vajot, három tojással elkeverve, kevés sót és petrezselyemzöldjét. Hosszas keveréssel készítsük belőle s ezeket belemártjuk felvert tojásba, zsemlemorzsaába és forró zsírban kisüljük. A burgonya közé lehet reszelt parmezansajtot is keverni. A készült keveréket tábla rakva, petrezselyemzöldjével díszítve adjuk fel.

Tarhonya tejben. Negyedikkilogramm szép tojásosarhonyát zsirban megpirítunk; ekkor ráöntünk fél liter forró tejet, hagyjuk vele jól felforrni, teszünk rá cukrot, aprószót, sőt se fahéjat, jól elkavarjuk és tetejét cukorral meghintve adjuk asztalra.

természetes követelményt kielégítettünk, ha nekik bizonyos mennyiségű fehérjét, keményítőt (cukrot, emészthető nyersrot) és zsírt biztosítottunk a takarmányok utján. Ujjab szomorú tapasztalatok azonban meggyőztek arról, hogy mindezek ellendégenye fejlődést, sőt határozottan beteg lehet az olyan állat, melynek takarmányában bizonyos ásványi anyagok és vitaminok hiányoznak.

Es miért nem betegedtek meg apáink állatai, kik az ásványi tápanyagoknak és vitaminoknak híret se hallották? — kérdezhetné valaki.

Azért, mert apáink állatai tavasztól őszig legelőre jártak, néha télen is kibujtak a buja vetések sósólsórára, ha pedig hó fedte a mezőt, akkor a rétek-völgytűt szónával töltették meg gyomrukat. Így a legelő füvével, a rétszónával kaptak — apáink tudta nélkül is — annyi ásványi tápanyagot és vitamint, amennyivel testüket lassan felépíthették, amivel a téhen évi 600-800 liter tejért kitermelhetette, stb.

Ma bezeg más a helyzet! A borjutó 1 éves korára 3-4 q testulyt, a sülőtől 6-7 hónapos korára 80-100 kg-os fejlettséget, a tehéntől évi 6000-10000 literes tejelejt kívánunk. Ezzel szemben nem adunk nekik kiadás legelőt, télen áll juttatunk nekik némi szénát, hanem természetesen, kiltugozott gyári hulladékokon tartjuk őket, mert a legelőt feltörtük és a gyári hulladékok utján öcsoőbb a takarmányozásunk, mintha ezt szónával esztőznénk.

Az angolkórnak eleinte nincs határozott körtünete, csak azt vesszük észre, hogy az állomány nagyon érzékeny lesz az időjárás változásai iránt (hurutos betegségek) és belférek, fertőző betegségek, erősen legyengítik őket. Az előrehaladt angolkórnál már pervers étvágy (falnyalogatás, ganajlé-ivás, szőr- és tollrágás), ezt követőleg pedig csontdeformációk is léphetek fel: izületek duzzadása, a lábszárak görbülése, sántaságok, stb. Az angolkórú növedéket megcsótk, bőrtön kiütések léphetek fel, könnyen meghill (tildőgyulladás, hasmenés, stb) s rendszerint előzetlenül esik az első súlyosabb járvány-nak.

Ha már a betegség fellépett, akkor az állatorvos hivatása az orvosszert előírni. A gazdának hivatása az, hogy a betegséget megelőzze. Ezt pedig — röviden kifejezve — úgy érjük el, ha tavasztól őszig lehetőleg zöld legelőt biztosítunk nekik, télen pedig a szárazmarhának fejlenkét és naponta 2-3, juhoknak 0.5-1 kg jó rétszénát, vagy lucernaszént biztosítunk, másrészt úgy ezeknek, mint a sertéseknek nyújtott 1-1 kg. de rába 2-2 deka szénasavas meszet (iszapolt krétát) kevertük.

Apró jófánások

A szőlő eltartása csak akkor lehet sikeres, ha föltétlenül egészséges, serteitlen fürtöket választunk ki erre a célra. A fürtöket — előzőleg puha anyaggal kibéltet — lapos kosarakba, fatálcákba rakjuk s közülök is inkább a lazákat választjuk ki. A fürtökből a hibás, apró, éretlen vagy túlsűrűn álló bogycákat bogyczó öilő segítségével eltávolítjuk. De nagyon ügyeljünk arra, hogy a hamvat a bogycrók le ne dörzsöljük. Az átvízszárt fürtöket most nem rozsdásodó dróthál készült S alakú kampókra fordított helyzetben felfüggesztjük és a kampókat kb. 2-2.5 m magasságban kifeszített léce felaggatjuk. A fordított helyzetben való felfüggesztésnek előnye az, hogy így a bogycrók jobban szétlazulnak és így a rothadás nem oly könnyen terjed egyik bogycróról a másikra. A fürtök gyakori átvízszárasa — különösen nedves időjárás mellett — elmulasztathatlan. Ugyisntén az eltartó helyiség gyakori kenezése is szükséges. Az a n. nedves eltartási módnál a bezacskozott vagy zacskózatlan fürtöket egy bizonyos hosszúságu vonyigélel együtt szedjük le. Minden venyigélel végtét egy-egy vízzel telt palackba állítjuk. A palackok megtöltésére tiszta vizet használunk, aljukba egy-egy darabka faszenet és némi konyhasót helyezünk a viz konzerválására. Ha a tél folyamán a viz csökkenne az elpárolgás folytán, akkor az utántöltésről gondoskodunk.

Ősziak alá

PÉTI SÓ nélkülözhetetlen.

Kérjen díjtalan ismertetőt!

Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T. Budapest, V., Nádor-u. 21.

H I R E K

Kakukfű

Lilácska virágod arcómból szorítóm,
Fuzáres szagával szívem szomo-
ritom.

Kakukfű, kakukfű, határunk árva,
Ugy szeret téged egy fekete Árvácska!

Báronyos kezével — ha eljön az
óra —
Kakukfűvirágot tegyen koporsómba.

Kakukfűvirágot mi érdünkben tépje
S mielőtt rindobja, szorítsa szívére...
TIMAR MHÁLY (Székesfehérvár)

Egy pünkösdi rózsát adott...

Egy pünkösdi rózsát adott
Es én néztem vágyva;
A szívet megéjtette
Édes mosolygása.
Beleveste rózsaszarát
Szívem középbé;
S nagyot dobbant, ha két szemem
Mosolygását nézte...

Csendes utca, hervadt rózsá
Mar a szívem képe.
Egy mosolygó arcú kislány
Kacagva széltette;
Ő mosolygott, ő kacagott
Ha szemembe nézett;
S az ő könnyed kacagásán
Az én szívem vérzett.

MENTES ISTVÁN (Lenti)

Dal a faleveleiről

Ugy el tudom nézni
A fa falevelet,
Melyet az őszi szél
Ide-oda kerget.

Céltalanul viszi
S amikor megújja,
Akkor kegyetlenül
Bedobja a sárba.

Olyan az élet is,
Mint a fa levele;
Minket is elcsodor
A sors fagyos szele.

Szállunk a sors szárnyán
Céltalan bolyongva;
Míg végre megnyugozunk
Egy csendes sírboltba.

VÖRÖS SAROLTA (Ispank)

10.000 ember vett részt a szegedi eucharisztikus napon. A csanádi egyházmegye szeptember 26-án rendezte nagyszabású eucharisztikus napját, amely első volt az országban. Több propagandagyűlés volt, amelyek közül a legnagyobb érdeklődés a délalföldi keresztény ifjak gyűlése iránt nyilvánult meg, amelyen résztvett Glatfaldt Gyula megyéspüspök is és Kruchina Károly bíró miniszteri osztályfőnök, Bornemissa Géza miniszter képviselője. Az eucharisztikus nap fénypontja a Dóm-téren folyt le az esti órákban, ahová hét plébánia hívőközönsége mintegy 40.000 főnyi tömeggel vonult fel a vallásos ünnepségre.

Emelkedik a füzérpaprika termelői ára. A földművelésügyi miniszter tudvalóvén megállapította az idel füzérpaprika beváltási árát és a nagyobb termés ellenőre is a tavalyinál magasabb árakat állapított meg a legfontosabb minőségekre. Ez az intézkedés igen kedvező hatással volt a füzérpaprika piacára és, amennyiben Svágeden a füzérpaprika ára jelentősen emelkedett.

Állami ellenőrzés alatt álló településközi szőlőoltványok
Ripáris Portális alanyon és hazai szőlő és gyökere vesszők, mindenféle üszbarack-árak rendkívül lezállított árban kaphatók
Emőd Szőlőtelepítő Rt.
Budapest, Gróf Tisza István-utca 8-10. IV. emelet. Telefon: 1-830-43.

Rött Nándor püspök jubileuma. Nagy és lelkes ünnepségek sorozatában ünnepelte az ősi Veszprém városa megye püspökének, Rött Nándornak húszéves jubileumát. A kiváló egyházfőjedeleme egy a papnevelés, mint a hitélet elmélyítése, valamint templonok és iskolák építése terén fejletthetetlen érdemeket szerzett. Az ünnepségek során Dardányi Kálmán miniszterelnök is táviratban kereste fel a jubiléó egyházfőt, amelyben úgy maga, mint a kormány nevében szívből fakadó szerencsekívánatait fejezte ki.

Az alagi „Levente” templom tárgyszorjálata. Az alagi Szent Imre „Levente” templom tárgyszorjálata sorsjegyeinek húzása 1937 október 4-én délután fű 4 órakor lesz, hatósági kiküldött ellenőrzése mellett az alagi község háza tanácstermében.

Filés- és ünnepi gyorsvonatok. A MÁV igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezik eseten vasárnap, okt. 3-án Sátoraljaújhegyről, Sárospatakról, Szerencséről, Ózdról, Putnokról, Miskolcra, Mezőkövesdről, Egerből, Gyöngyösről, Nyiregyháza, Debrecenből, Püspökkladányból, Karancsra, Kiszécsényről, Törökzentmiklósról, Hódmezővásárhelyről, Szegedről, Mindszentről, Szegvárról, Szentestől, Csomgródról, Kiskunfélegyházáról, Kecskemétre, Nagykőrösre, Gyuláról, Orosházáról, Sopronból, Győről, Szombathelyről, Sárospatakról, Celdömlökről, Városlódról, Veszprémből, Hajmáskérrel, Pécsről és Kaposvárról Budapestre filléres- Budapestre Debrecenbe ünnepi gyorsvonatot indít.

Aranykalásos gazdaavatás Szombathelyen. A szombathelyi téli gazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állandós szeptember 28-án, vasárnap ünnepélyes keretek között bocsátotta utjára tízedik két éves tanfolyamának 37 növendékét. A vizsga alkalmából rendezett versenykiállításra a bíráló bizottság Kertész Gyula hegykői, Kántó János lövi, Mesterházi Pál mesterházi, Hajós Lajos sorokúfalusi, Molnár József aszonyfalvi és Szabó János nagycsákyai újonnan felavatott aranykalásos gazdák gazdálkodásait bemutató kiállítását díjazta. Az ünnepségek során a gyakorlati vizsgát is sikerrel kiállított 37 gazdálfitu avatták az alkalommal aranykalásos gazdáiv. Az újonnan avított aranykalásos gazdálfitu nevében Hajós Lajos sorokúfalusi gazdálfitu mondtó köszönetet.

Olyan, mint az óra

— Mondd, kérlek — kérdi az egyik — milyen az új kifutófiu, akit tegnap felvettél?
— Olyan, mint egy óra.
— Olyan pontos?
— Ördögöt! Ha azt akarom, hogy járjon, előbb mindig meg kell rázni.

Sorsjegy nélkül nincs reményesség! Sorsjegy nélkül se kis, se nagy, se főnyereményt nem nyerhet. Sorsjegy nélkül nincs alkalom, nincs lehetőség, hogy márol-holnapra gazdag legyen. Pedig mily jóleső érzés az a remény, hogy egyszer jönnöd, vagyonos lesz. Most itt az alkalom. Október 16-án kezdődik az új 30-ik sorsjáték. Óriási összegek nyerhetők ezen kitünő intézmény húzással. Mindenkinek és minden egyes sorsjegyének egyforma a nyereséi esélye, tehát jöszerecsét! Rendeljen még ma, egy sorsjegyet bármelyik főárusítónál, fizetni van ideje legkésőbb a húzás előtt.

Árviz Zalában. Az őszi esőzések következtében Stájerországban a Mura erősen megáradt és a zalai szakaszon kilépett medréből. Az áradás előntötte a közlekedés határait, több helyen házakat is elárasztott és megsemmisítette a termést. A Zala is áradással fenyeget.

Október 17-re halasztották a Tüzéremlékmű leleplezését. A Magyar Tüzéremlékmű Bizottság felhívja mindazok figyelmét, akik az emlékmű leleplezési ünnepségre részvételi szándékukat már bejelentették, vagy ezután óhajtották bejelenteni, hogy a leleplezési ünnepséget október 3-rol október 17-én délelőtt 11 órára halasztották. A bizottság ezután kéri fel a hadviseit bajtársakat, hogy a volt háborús tüzérandárok, illetve tüzér-csapatok tagjai azoknál a bajtársaknál sürgetően jelentkezzenek, akik a volt tüzérandárok, illetve tüzér-csapatok összejeveleit egybeiktént is rendezik. A bizottságnál való közvetlen jelentkezés csak akkor szükséges, hogyha az illető háborús csapatotestis bártársi összejeveit eddig sohasem tartották s így összehívást rendező bajtársuk nincsen.

A forgalmiadó alapjául szolgáló repár. A pénzügyminiszter a cukorraupa után fizetendő forgalmiadó alapjául szolgáló repárát az 1937/38. gazdasági évre mértémszámként egy pengő kilencven filléren állapította meg.

Az állattenyésztő gazdák írják a Rákoshégyi Baktériumölőrl. Balog József, Kiskunvárosi. A baktériumölő régebbi idő óta használom, kérek 10 litert, hogy a szomszédoknak is jusson. — Fáró János, Vanyarvashegy. Kérek 15 liter Rákoshégyi Baktériumölőt. Én már 1930 óta használom, azóta nálam semmi veszály nem esett, nagyon bevált szer. — Szilvási Ilés, Nagykörű. Kérek 3 liter baktériumölőt, a tavalyi elfogyott és jól bevált. Bármiké ösztént ajánlom. — Hegedűs Pál, Gódoros. Már több éve használjuk a dícsértremelőt Rákoshégyi baktériumölőt és most is kérek 10 liter postafordulólával utánvót. A baktériumölőrl ismertető füzetet e lapra való hivatkozással ingyen küld: ifj. Aulitsky Ottó, Budapest, Dohány-u. 84., földszint 2/a.

Halálos szerencsétlenség a pécsi kőbányában. Halálos szerencsétlenség történt szeptember 27-én este Pécs-bányatelepen az egyik kőbányában. Tóth György 32 éves pécsi kőeszira honakittermelés közben egy homokfal omlott rá. A szerencsétlen embert összetört tagokkal holtan ásták ki az omladék alól. A halálos szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

A fuvarozási rendelet nem fogja megbénítani a gazdafuvarozást

Részletesen ismertette a VASÁRNAP a kormányának a székérfuvarozás megrendezés szabályozására vonatkozó tervezetét és tudvalóvó az is, hogy a gazdasáregelteségek sorra foglalkoznak a kérdéssel, tiltakozva az ellen, hogy a gazdák és a mezőgazdasági termelés érdekeit veszélyeztető formában nyuljanak hozzá a kérdéshez.

A gazdák állásfoglalása nyomán illetékes helyen kijelentették, hogy

a székérfuvarozás szabályozása érdekében készült rendelettervezet egyedül és kizárólag a közéletben dúló szállítás anarchia megszüntetését célozza és távolról sem azt, hogy megbénítsa a gazdafuvarozást.

A rendelettervezet azoknak a fuvarozóknak a működését kívánja törvényes keretek és iparjogi szabályozottság közé szorítani, akik teljesen távol állnak a gazdafuvarozástól, akik egyáltalán nem gazdák, hanem jórésben alkalmi jövevények. A székérfuvarozás szabályozására irányuló rendelettervezet minden MÁV-vagy MATEOSZ-szemponnt mellőzésével csúszhat

a közérdeket kívánja szolgálni a gazdákérdekek legmesszebbre menő respektálásával.

Reméljük, hogy a tervezetnek kifogásolt részét megváltoztatva, elejét veszik annak, hogy a rendeletet félremagyarázva, a gazdákat a fenti szemponatok ellenére is zaklathassák.

A most belezott sorsjátékban a

400.000 P

nagy jutalmat ismét

TÖRÖKNÉL nyerték.

Nyereményhúzás

október 16. és 19-én

TÖRÖK A. ÉS TSA BANKHÁZ RT.

Budapest, IV., Szerviz-tér 3. sz.

Egy sorsjeggyel elérhető legnagyobb nyeremény

700.000 P

I. osztályú sorsjegyrak:

Egész sorsj.	Fél sorsjegy	Negyed sorsjegy
P 25.-	P 14.-	P 7.-

TELEFON: 182-066, 180-961.

Vasutasok és hajósok zárandokutja gróf Széchenyi István sirjához. A magyar vasutasok és hajósok szeptember 26-án tartották meg közös évi zárandokutjukat gróf Széchenyi István nagycekl sirjához. A zárandokokat Samarjay Lajos nyugalmazott MÁV elnök vezette. A kereskedelemügyi miniszter képviselőtében ott volt Ladányi Dezső miniszteri osztályfőnök, továbbá Semu Ottó államtitkár, a MÁV elnöke, Domony Mór, a MFTR volt elnöke, Wünschner Frigyes, a kassa-oderbergi vasut nyugalmazott igazgatója és a magyar közlekedésügy sok előkelősége. A zárandokok a híres hársfasoron át Széchenyi kriptájához vonultak, ahol Homonay Tivadar, országgyűlési képviselő mondtó beszédet. Azután Sopronba vonultak, ahol a Széchenyi-téren Samarjay Lajos ünnepélyesen megkoszorúta a Széchenyi emléktáblát.

Az Attila folyóirat 6. száma megjelent. A szép kiállítás és izzó magyarsággal, igazsággal és szerkesztett szépirodalmi és zenelap megrendelhető: Komádi, Biharmegye címen. Évi előfizetés 5 P, tőlévi 3 P.

Nehéz jót mondani.

Zsidót nem lehet addig eltemetni, amíg valami jót nem mondtak a sirja felett.

Kohn meghal, Braun és Grün a temetési menetben ballagnak. Azt mondja Braun:

— Én csak a rabit sajnálom.
— Miért?
— Szegénynek valami jót kell mondani a megboldogultrol a sírnál.
— Én tudnék neki egy jó ötletet adni.
— Mit?
— Mondja azt, hogy a megboldogult apja még nagyobb tolvaj volt.

Elveszett a kulcs, az ablakon át mentek be a francia miniszterek. Mulatságos jelenetről írunk a francia lapok, amelyre aligha volt még példa a világtörténelemben. Egy francia szenátor vidéki temetésén vettek részt a kormány tagjai, köztük a miniszterelnök, a hadügyminiszter, a tengerészeti miniszter és több államtitkár is. A temetés után a szenátus elnöke, Herriot, meghívta a társaságot egy szomszéd faluba, ahol megvette egykori nagybátyjának, a falu volt lelkifőnökönek lakoházát, ahol gyermekkorát töltötte. Az előkelő társaságot nagy ünnepélyességgel fogadták. Az új abbé nagy beszédet mondtó a ház kapuja előtt. Amikor azonban be akartak menni, nem találta a kulcsot. Zavarában azzal meinte, hogy ilyen esetben az ablakon át szokott beütni. Herriot mosolygóra szót közhé: — Akár csak én gyermekkoromban! — Azzal már be is ugrott az ablakon. Utána a többiek: a miniszterelnök, a miniszterek s az államférfiak. Mind könyveden. Csak a kormány falusi jegyző húzta, tolták, emelték át keszervesen, hogy jelentősen alihárítsák a vételi szerződést. Az érdekes eseten az egész francia közvélemény élénken mutat.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Apámnak 10 kisholdját a bank elvételére, testvérem vette azt meg. Van-e erre az ingatlan utóörökölési jogunk vagy sem? (11050. sz. előzetes, Sarkadkeresztény.) — **Felelet:** Az ingatlanhoz joguk nincsen.

Kérdés: 1932-ben cseledelem volt, ki 1933-ban elment tőlem. Ezután sürvel megoperálták a most rajtam akarák behajtani az operációs költséget. Jogos-e, vagy sem? (N. G., Derecske.) — **Felelet:** Nem jogos.

Kérdés: 1. 1936-ban vettem egy hold földet s azt telekényvélőg át is írták a nevemre, de az előjárás a telekényvi végzet még nem kapta meg s így a földadót még a régi tulajdonos terhére tartja nyilván. Magamnak nincs a megvett együtt sem 10 hold földem, így földadót fizetni nem tartozom. Jogos-e, hogy az előjárás az előbb említett okból a földadó megfizetését követeli? 2. Nővérem férje 1914-ben hált halálát és 1924-gy kapta is a hadiövezgy járulékat, azonban ekkor átköltözött egy másik faluba s a nőte nem kapja. Jogos-e vagy sem? (P. I., Győrszentmiklós.) — **Felelet:** 1. A megvett ingatlan adójának átírása az ön felett annál kevésbé érinthet, mert az ön keze között lévő telekényvi végzés is elégséges ahhoz, hogy az előjárás a megvett ingatlan az adójánvintartásban is az ön nevére írja át. 2. Nővéremnek a hadiövezgy járulék akkor is jár, ha más községbe költözött s ezért forduljon az előjárás ügyét kérvényel a honvédelmi minisztériumhoz, a hadiövezgy járulék kifizetése iránt.

Kérdés: Kint lakom a határon, egy nagyban lévő földet tanúmon. Követek vagyok-e én a községi mesórárdok? (K. T., Veszprém.) — **Felelet:** A községi mezőgazdálkodásba való arányos hozzájárulás aml csak az vonatkozik rá magát, aki önmagán csak éppirt tart.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:
P. O. Küldeményét érdeklődéssel várjuk. — H. J. Pusztamérges. Készítz példányt nem nagyon érdemes kinyomtatni, mert drága. Legalább ötszáz példányról kérjen ajánlatot. Az Ön mostani ajánlatát egyrészt nem mondható túlzottnak. Verséből közlünk. — Nagymarosi. Utánna végzőm címre azért közölni fogjuk. — Z. B. K. Bár mint vers nem tükéletes, mégis — a benne izzó hazafias érzés miatt — közölni fogjuk.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

M G E T

(Beküldte Bacsó Ilona Kőrösladányból.)

2. Szórejtvény

K s bazalt kerékben van (6=U)

(Beküldte ifj. Németh Boldizsár Mátlyafárd.)

3. Szórejtvény

0001 S zenekar

(Beküldte ifj. K. Balog József Dögérv.)

A rejtvények megjelölését a megjelölt és nyertesek névsorával együtt a 48-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megjelölését tíz napon belül olvételünki jutassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megjelölt nevének nincsen módunkban közölni.

A 37-ik számban közölt rejtvények megjelölése:

1. Szórejtvény: **Bocskal.** 2. Szórejtvény: **Gerenda.** 3. Szórejtvény: **Földser.** Megjelölték: Nagy György, Ökrös Rózi, Regős József, Mihók István, Niklai István, Kiss Jánoska, ifj. Domonkos Pál, Szűcs Péter, Bacsó Ilona, ifj. Garab Imre, Vezár Emil.

Jutalomkönyvet nyertek: **Regős József** (Eücspuszta) és ifj. **Domonkos Pál** (Perekod).

A 38-ik számban közölt rejtvények megjelölését a megjelölt és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kocsakeméti-utca 9

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÜZSDE

Készárúpiac. Buza, tiszavideki, 77 kg-os 20.15—20.75, 78 kg-os 20.45—21.05, 79 kg-os 20.70—21.25, 80 kg-os 20.85—21.85, felállítás 77 kg-os 20.15—20.75, 21.25, 80 kg-os 20.85—21.85, minőségű buza minta szerint 22.00, egyebek 77 kg-os 20.25—20.80, 78 kg-os 20.55—20.90, 78 kg-os 20.45—21.05, 79 kg-os 20.70—21.20, rozs postvédi 18.90—19.05, egyéb 19.00—19.20, sörárpa kiváló 21.00—23.00, sörárpa la 18.75—20.75, sörárpa 18.50—19.25, takarmányárpa la 16.30—17.00, IIa 15.75—16.25, zab la 17.00—17.15, IIIa 16.80—18.95, tengeri 18.25—18.35, finom búzaporok 12.50—12.70, 8-as takarmányliszt 14.50—15.25 pengő 100 kg-ként.

Határidőpiac. Rozs okt. 19.41—19.42, márc. 20.01—20.03, tengeri máj. 12.30—12.31, júl. 12.70 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. (A Mauthner Ödön magtermes és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) **Lucernmag.** A kezdetben termés miatt az eladók tartózkodnak az értékesítéstől, ennek folytán ára ismét jelentős mértékben emelkedett. **Fehérherber** is több kötés történt magas árak mellett. **Löhery, díborher** tartott. **Szőszelvény**ok lanyha. **Muhorban** megindult a kiállítás a múlt év árák mellett. **Tavaszbükköny** üzletlen. **Jóminőségű ballanomag** keresett. **Dorsó, bab, lenese** üzletlen. **Ják jól tartott.** — **A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzékét** **nyersarva, 100 kg-ért, ab** **Budapest:** Köles, fehér 17—19, köles, sötét 15—16, köles, egyéb 14—14.50, reppce 30.20—31.50, ab feladójállomás: máj 107—111. **Viktória-borsó** 16.75—18.75, **Epress-borsó** 16.75—17.75, **özi borsó** 17—18, **lencse, nagy szemű** 40—45, **lencse közepes szemű** 39—40, **lencse, apró szemű** 39—34, **dunai szókványbab** 24—24.50, **dunaparti szókványbab** 23.50—24, **luernmag, nyers, arankás** 180—185, **luernmag, nyers, arankás** 115—130, **óborher** 62—65, **bükköny, tavaszi** 17—18, **szőszelvény** 42—46, **csillagfürt, fehér** 12.50—12.75 pengő.

Takarmányvásár. Rétöszona I. r. 4.60—4.80, II. r. 4—4.20, III. r. 3.20—3.60, muharszóna 4.60—5.60, lucernaszóna 6.50—7.50, zabosbúkkönyös 5.40, alomszalma I. r. 4.40—4.60, II. r. 3.80—4.10 pengő 100 kg-ként.

Tenyészmarhák és járműokörök. Ia beföldi járműokörök (tarka) és bedílitani való tíz 84—88, Ia beföldi járműokörök (fehér) 88—98, 1½ éves hízó 90—98, 1½ éves tíz 80—85, fiatal, friss fejűs tehén 90—100 fillér kg-ként.

Vágómarhavasár. Bika, tarka Ia 95—100, kivételesen 102—104, IIa 80—94, IIIa 72—74, ökör, magyar IIa 70—80, IIIa 50, ökör, tarka Ia 92—101, IIa 68—80, tehén, tarka Ia 88—93, kivételesen 96, IIa 80—85, IIIa 49—50, nyútelés 65 (éves) 60—64—102, kicsontozni való 30—44 fillér kg-ként.

Borjüvásár. Ia 117—122, kivételesen 124, IIa 110—116, IIIa 90—102 fillér kg-ként.

Juhárkák. Külföldiek megfelelő prima fiatal itró darabonként 50 kg súlyban 50—56, prima fiatal bárány páronként legalább 80 kg súlyban 54—64 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-ítatás után mázsával, 3 kg súlytervonalással.

Sertésárkák. Szedettterts Ia 100—102, angol tükésertés 108, angol sonkasertés IIa 108, exportársi márkázott, vághidion átvéve, csomagolás nélkül 164—166, felsértés 116—134, sózott szalonna 8 db-os 140, 4 db-os 136, hátszalonna 28 kg-os 146, háj 136—160 fillér kg-ként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 152—172, sózott 170—200, füstölt 190—240, háj 170—184, tepertő 180—220, sertészsír, helybéli 170—184 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Márbabór 40 kilónál nehezebb, magyar 140—150, tarka 150—160 pengő. A 40 kilónál könnyebb márbabőr kilója 10 fillérről olcsóbb. Tarka bikabőr 45 kilóig márbabőrben, 55 kilóig 100—110, nehezebb 100, borjúbőr, hosszú lábú 225—230, rövidlábú borjúbőr 240—255, merinó juhbőr, zöltsúlyban 105—110 fillér kg-ként. Mészárosbőr darabonként 21—22 pengő, kisebb lőbőrt 10—20%-kal kevesebbet fizettek.

Zöldes. Sárgarépa 4—16 (csomók), petrezselyem 4—16 (csomók), kevert zöldes 16—24, zeller 4—16 (db-ja), kaivaré 3—8 (db-ja), karfiol 20—60, vöröshagyma májól 0—14, közönséges 8—10, fokhagyma 26—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 12—24, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 16—28, vöröská-

poszta 24—36, fejesaláta 4—14 (db-ja), Gyümölcs. Alma (nemes) 40—120, birsalma 20—50, körte (nemes) 48—120, szilva, magvaváló 48—70, szilva 96—140, gyümölcsíz 130—320, áfonya 140—180, őszibarack, fehér 24—200, piros 36—200, csemegegyümölcs 40—76, kevert szőlő 80—50, közönséges szőlő 20—36, új dió 50—120, dióbel 290—340, magyorróbi 320—440, mandula keménybőrű 60—80, héjazott mandula 400—640 fillér kg-ként.

Borpiac. A szüret országsszerte folyik. A must minőségére kielégítő, mennyiségileg azonban a termés legfeljebb 3 millió hl-re becsülhető. A földművelésügyi minisztérium az exportbörök vonatkozásban a legalacsonyabb bevásárlási árat a következőképpen állapította meg: a mustját feldolgozóként szőlő kg-ért 7 fillér, a must klosterneburgi cukorkórként 0.7 fillér, a kiterjedt bor pedig Malligand-fokóként 13 fillér. A bevásárlási árak szabályozása, valamint a must beszállítása és az export céljára történő nagyobb mustvárosok között az árak emelkedtek és ma már klosterneburgi fokóként 0.6 fillérről olcsóbb mustot és Malligand-fokóként 1 fillérről olcsóbb 6 bort nem lehet az országban vásárolni. Az export igen élénk.

Szész és szeszterítők. A szeszüzlet, főként a fogyasztási szesz irányzata csendes volt, a forgalom csekély és az összes szeszüzletiek változatlanul zártak. A gyümölcsiparüzletben élénkebb a kereslet az árak változatlanok. **Törkölypátka** 2.60, **sörpátka** 2.75, **barackpátka** 5.90—6.40, **eperpátka** 3.30, **sütlőrüm** 4—14, **borpiac** 3.40—3.50 pengő 10 000 literfokóként, III. félbázis szerint, +3% forgalmi adó.

Éderen pénzemek vételi és eladási ára: Száz pengőnél többé kerül száz darab: Angol font 1670—1690; dollár 337.20—341.20; kanadai dollár 336—341; hollandi forint 188.65—188.65 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:** Csehkorona 11.55—11.95; szerb dinár 7.40—7.90; francia frank 11.25—11.95; lengyel zloty 60—61.40; román leu 2.85—3; bolgár leva 3.60—4; olasz lira 17.40—17.90; osztrák schilling 90—80.70; svájci frank 77.50—78.40 pengő. Fizekhez az árhozok hogy a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, X. 3. Állat- és kirakóvásár: Debrecen, Mezőberény, Pilis, Törökcsentmiklós. — **Kirakóvásár:** Sényeháza.

Hétfő, X. 4. Állat- és kirakóvásár: Alap, Balassagyarmat, Dombóvár, Dombád, Fadd, Forró, Gödöllő, Hajós, Hegykő, Kál, Kerekegyháza, Komárom, Mátészalka, Moson, Mezőkeresztes, Ósi, Óskú, Pécs, Pusztamérges, Sajóvárfony, Seregélyes, Szeghalom, Szendrő, Tarc, Tanyai, Újszász, Vámosmikola. — **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Bodajk, Cségle, Mátyás, Vásárosbék, Vásárosmező, Zala. — **Marha- és kirakóvásár:** Miskolc. — **Lóvásár:** Sopron.

Kedd, X. 5. Állat- és kirakóvásár: Apostag, Beled, Gyömrő, Gyöngyösménlek, Jászberény, Mihalóci, Városonyárány. — **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Mezőkomárom, Nagykanizsa, Somogyiád, Szomajom. — **Ló-, marha- és sertésárkák:** Sátorjajuhely, Szécső, Szombathely.

Szerda, X. 6. Állat- és kirakóvásár: Gacsály, Kállósménjén, Kiskunhalas, Lékés, Sártréduvári, Tura, Vajszló. — **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Ivánegresz, Kísbárpáti, Kaposvár, Letenye, Mezőkomárom, Nagyköny, — **Ló-, marha- és sertésárkák:** Jánosbék, Kunhegyes. — **Marha- és kirakóvásár:** Nagyecskény.

Csütörtök, X. 7. Állat- és kirakóvásár: Abaújszántó, Bagettyóújfalu, Nyírábrány, Onod, Sarkad, Tiszafüred. — **Ló-, marha- és sertésárkák:** Czellődomb, Dacserec. — **Sertésárkák:** Kiskomárom. — **Ló- és marhavasár:** Pacsa.

Péntek, X. 8. Állat- és kirakóvásár: Sarkad, Tápa.

Szombat, X. 9. Állat- és kirakóvásár: Nagyharsány, Szenttindecs, Tiszarófy. — **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Bátó, Gó, disa (bizonytalan).

Arany- és ezüstpénzek ára

1937 szeptember 30-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 30 fillér; kétkoronás 78 fillér; ötkoronás 1 pengő 80 fillér; régi egykoronás 96 fillér.

14 karátos tömörarany grammként: 3 pengő 10 fillér.

Szilverarany (illogrammja): 3760 pengő.

Szinesített illogrammja: 90 pengő.

Rádióműsor

Budapest I.

VASÁRNAP, X. 3.

9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Katolikus istentisztelet. 12.30: Időjelzés. 13.30: Hangverseny. 13.10: „Egészségügyi Kalendárium.” 14: Hanglemmek. 15: „Mezőgazdasági jogszabályok.” (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.) 15.50: Hangverseny. 16.30: A burlanglakó és az állampolgár. Előadás. 17: Bodán Margit magyar nőtáncos énekel. 17.50: Közvetítés egy fővárosi elemi iskolából. 18.30: Zongora. 19: Hunyadi Sándor cséveges. 19.30: Palló Imre dr. énekel. 20: „Pónz beszáll.” Vigjáték 3 felvonásban. 22.10: Szalonzenekar. 23.10: Jazz.

Allandó közvetlések

gőfköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemmek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárásjelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, X. 4.

12.05: Hegedű zongora. 13: Szalonzenekar. 16.15: Diákféltára. 17: „Modern szerelem.” Előadás hanglemmekkel. 17.45: Zongora. 18.15: „Gyalogok az utastelen.” Előadás. 18.30: Cigányzene. 19.15: Operaelőadás. 22.30: Jazz. 23.05: Hanglemmek.

KEDD, X. 5.

12.05: Hangverseny. 13.20: Szalonzenekar. 16.10: Asszonyok tanácsadása. 17: „A gyermek és a bor.” Előadás. 17.30: Énekar. 18.15: „Munkásféltára. 18.45: Türogróf. 18.30: „Madách.” Hangjáték. 20.50: Hangverseny. 22.30: Hanglemmek. 23.20: Jazz.

SZERDA, X. 6.

12.05: Cigányzene. 13.30: Zongora. 14: Hegedű. 16.15: Diákféltára. 17: „Egy szép október 6-ika.” Előadás. 17.30: Fuvola. 18: „Dámjanich tábornok levelezésláda.” Előadás. 18.30: Hanglemmek. 19: Küllögy negyedóra. 20: „Az eucharisztia a zenetörténetben.” Előadás. 20.30: Reszletek a régi Népszínházban 1870—1877-ben előadott népszínművekből. 21: Vonóségyes. 23.10: Cigányzene és ének.

CSÜTÖRTÖK, X. 7.

12.05: Hanglemmek. 13.30: Balafajkázenekar. 16.15: „Sütés-főzés.” Előadás. 17: „A rádió és a magyar művelődés.” Előadás. 17.15: Cigányzene. 18.05: „A magyar ötvözkész 100 éves jubileuma.” Előadás. 18.35: Zongora. 19.10: „Méhészeti időszaki tanácsadó.” 19.30: Báthy Anna énekel. 20: Bárd Miklós emlékező. 21.10: Zongora, gondnoka. 21.45: Szalonzenekar. 23: Német- és angolnyelvű előadás. 23.15: Jazz.

PÉNTEK, X. 8.

12.05: Enekegyüttes. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltára. Utána: Ifjúsági közlemények. 17: Egy felfedezőn utazás — Portugália. Utazraj. 17.30: Hanglemmek. 18.20: Operaelőadás. 23.05: Cigányzene.

SZOMBAT, X. 9.

12.05: Szalonzenekar. 13.30: Hanglemmek. 16.15: A krakkói városi dalárta. 17: Mit üzen a Rádió? 17.30: Jazz. 18.25: „A virágok birodalmában és ahol a folyókony gyümölcs terem.” Közvetítés a Kertészeti Tanintézetből. 19: Cigányzene. 19.30: „Szállásintézés az eucharisztikus világgongorvosszon részvevők számára.” Mészáros János dr. előadása. 19.50: „Azra.” Mészáros három felvonásban. Irta Szép Ernő. 21.50: Hangverseny. 23.05: Cigányzene.

Budapest II.

Vasárnap, X. 3. II. Közvetítés a Fronthúzer „Szövetség találkozójáról.” 15: Hangverseny. 18.30: Versék. 19: Hegedű. 19.30: Előadás. 20: Hanglemmek. 21: Hanglemmek. — **Hétfő, X. 4. 13.45:** Német lecke. 19.30: Felolvasás. 20: Cimbalom. 20.30: Tánccemlékek. — **Kedd, X. 5. 18.15:** Cigányzene. 18.45: Mezőgazdasági féltára. 19.15: Francia lecke. 19.45: Hanglemmek. — **Szerda, X. 6. 18.30:** Előadás. 19.20: Olasz lecke. 19.30: Hanglemmek. 20.50: Szalonzenekar. — **Csütörtök, X. 7. 18.10:** Angol lecke. 19.10: Hanglemmek. 19.30: Előadás. 20.25: Cigányzene. — **Péntek, X. 8. 18.40:** Gyorsírás. 19.30: Előadás. 20: Szalonzenekar. 21.40: Katonazene. — **Szombat, X. 9. 17.50:** Előadás. 18.25: Hanglemmek. 19.10: Mezőgazdasági féltára. 19.40: Cigányzene. 20.55: Jazz.

KIADÓTALAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.